

Van der Laan

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Op verzoek van de mevrouw Van der Burg stel ik voor, haar motie (28325, nr. 109) van de agenda af te voeren.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 16 juni 2009 over **seksegelijkheid in relatie tot integratie**.

Mevrouw **Karabulut** (SP): Voorzitter. Ik dien een motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat gemeenten gescheiden gemeentelijke informatieloketten voor mannen en vrouwen in gebedshuizen, aparte zitplaatsen voor mannen en vrouwen in theaters en gescheiden inburgeringsklassen subsidiëren;

verzoekt de regering, activiteiten die sekseongelijkheid en segregatie bevorderen niet langer te subsidiëren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Karabulut. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.
Zij krijgt nr. 58 (31143).

De heer **Fritsma** (PVV): Voorzitter. Ik wil graag twee moties indienen, waarvan de eerste voor de derde of vierde en hopelijk laatste keer.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat aparte inburgeringscursussen voor mannen en vrouwen worden aangeboden omdat veel immigranten anders bij de cursussen wegblijven;

overwegende dat juist tijdens de inburgering vreemdelingen vertrouwd dienen te worden gemaakt met onze cultuur en onze samenleving, waarvan de gelijkheid van mannen en vrouwen een zeer belangrijk onderdeel vormt;

overwegende dat met gescheiden inburgering meteen het verkeerde signaal wordt afgegeven dat de Neder-

landse samenleving zich aan moslims aanpast in plaats van andersom;

verzoekt de regering, te bewerkstelligen dat onmiddellijk een einde wordt gemaakt aan de schadelijke praktijk van gescheiden inburgeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Fritsma. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.
Zij krijgt nr. 59 (31143).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat in de gemeente Utrecht met belastinggeld loketten zijn aangebracht in een moskee waarbij sekseapartheid wordt gefaciliteerd;

overwegende dat dit in strijd is met kernwaarden van onze Nederlandse samenleving als de scheiding van kerk en Staat en de gelijkheid van man en vrouw;

verzoekt de regering, er zorg voor te dragen dat genoemde loketten in het pand van de betreffende Utrechtse moskee onmiddellijk worden gesloten,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Fritsma. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.
Zij krijgt nr. 60 (31143).

De heer **De Krom** (VVD): Voorzitter. Ik dien een motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de gelijkwaardigheid van man en vrouw een belangrijke kernwaarde is van onze samenleving;

overwegende dat aparte behandeling en achterstelling van vrouwen – zoals gescheiden zitplaatsen in theaters, aparte loketten voor vrouwen bij publieke instellingen en gescheiden inburgeringscursussen – daarmee in strijd is;

verzoekt de regering, aparte behandeling en achterstelling van vrouwen niet te faciliteren c.q. te subsidiëren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid De

De Krom

Krom. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 61 (31143).

Wij wachten even tot de minister alle moties heeft ontvangen.

Minister **Van der Laan**: Voorzitter. Ik had met name even tijd nodig om het verschil tussen de motie van mevrouw Karabulut en de motie van de heer De Krom te zien, want die verschillen niet veel, als ik het zo mag zeggen. Zij moeten verschillen, want anders zouden zij niet beide zijn ingediend. Of ben ik nu naïef?

De **voorzitter**: Dat soort dingen zeggen wij hier nooit.

Minister **Van der Laan**: Ik opperde het even over mijzelf. Ik meende dat ik geen geweldige parlementaire opmerking maakte. Maar als beide moties hetzelfde zijn ... Ik kan het verschil niet ontdekken. Ik zal ze beide netjes behandelen.

Mijn probleem met deze moties is dat zij de dingen op een hoop gooien. In mijn portefeuille Integratie ontstaan heel veel dilemma's tussen wat wij willen dat gebeurt en waar wij naartoe moeten werken opdat het kan gebeuren. Dat geeft botsingen die vandaag de dag snel worden uitgespeeld in het integratiedebat. Beide moties lijden aan het euvel dat verschillende dingen op een hoop worden gegooid waarvan wordt gezegd dat het niet moet gebeuren. Bij sommige dingen moet je een heel duidelijke grens trekken, zoals ik heb gedaan in het geval van het Theater Zuidplein. In andere gevallen moet je proberen iets pragmatischer te zijn om de principes die wij willen dienen het best te bevorderen. Daarom ontraad ik het aannemen van de motie van mevrouw Karabulut. De vierde motie, van de heer De Krom, ligt daar zo dicht bij dat ik ook het aannemen daarvan ontraad.

De heer Fritsma heeft een motie ingediend over de gescheiden inburgeringscursus. Het zal de heer Fritsma niet zijn ontgaan dat ook ikzelf een einde wil maken aan de gescheiden inburgering. Er heeft een verandering plaatsgevonden in mijn standpunt sinds de begrotingsbehandeling in december. Deze wordt veroorzaakt door de discussie waaraan ik zo-even refereerde. Deze is ondermijnend voor het draagvlak van de inburgering. Ik blijf het een verdedigbare zaak vinden om het onder omstandigheden te doen. Het kan heel duidelijk helpen om de vrijwillige inburgeraars te verleiden om naar de cursus te komen. Daarmee dien je juist deze vrouwen in hun emancipatiestrijd. Maar het lukt niet om dit standpunt in het debat over te houden op een manier dat het draagvlak voor de inburgering niet wordt aangetast. Ik spreek mij uit tegen het aannemen van de motie van de heer Fritsma omdat deze rept van "onmiddellijk". Er is sprake van lopende cursussen. Ik wil met de gemeenten afspraken dat zij per 1 januari aanstaande een einde aan deze praktijk maken.

De **voorzitter**: U ontraadt dus het aannemen van de motie van de heer Fritsma?

Minister **Van der Laan**: Dat is juist. Het moet geen ingreep à la minute vanuit Den Haag zijn. Wij moeten er

rustig met de betreffende gemeenten over kunnen praten.

De laatste motie van de heer Fritsma vraagt om onmiddellijk de loketten in de Utrechtse moskee te sluiten. Ik heb daar drie argumenten tegen. Het eerste is dat dit niets te maken heeft met seksegelijkheid. Dat heb ik zelf vastgesteld door te gaan kijken. Ik heb gezien dat de gemeenschappelijke wachtkamer de keuze biedt tussen een mijnheer en een mevrouw. De keuze voor de mensen die er komen is volstrekt vrij. Ik heb gezien dat het een tijdelijk experiment is van de gemeenten. Binnenkort wordt geëvalueerd of dat doorgaat. Ik heb vandaag contact gehad met de burgemeester van Utrecht en hem in kennis gesteld van het gevoel van de Kamer zoals dat twee weken geleden in het AO bleek. Ik heb hem gevraagd dat gevoel te betrekken bij de evaluatie die hij aan het eind van deze zomer zal houden. Hij heeft mij toegezegd dat te zullen doen. Dan komt dat dus door en kan de gemeente Utrecht binnen het staatsrecht haar eigen ding doen. Ik ontraad dus aanneming van die motie. Anders zouden wij immers te ver en te hard ingrijpen.

De **voorzitter**: En tot slot het oordeel over de motie van de heer De Krom.

Minister **Van der Laan**: Die had ik al meteen aan het begin behandeld.

De **voorzitter**: Dat is mij dan weer ontgaan.

Ik dank de minister voor zijn oordeel over de moties. Stemming over de moties vindt plaats bij de eindstemming.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik dank de minister voor zijn oordeel over de moties. Stemming over de moties vindt plaats bij de eindstemming.

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 1 juli 2009 over **Afghanistan**.

De heer **Pechtold** (D66): Voorzitter. Ik wacht even rustig tot de minister zit. Als hij gisteren iets minder stijf was geweest, dan hadden wij dit VAO natuurlijk niet nodig gehad. Nietwaar, minister?

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de procedures om gebruik te maken van het stemrecht voor landgenoten die zich buiten de landsgrenzen bevinden ten tijde van verkiezingen, in sommige gevallen complex zijn;

constaterende dat het uitoefenen van het stemrecht van belang is voor het functioneren van de democratie en daarom ook stevig verankerd is in de rechtspositie van